

здебільшого за схемою гіпонім – гіперонім; 3) за семантичною ознакою і в українській, і в англійській мовах переважають назви мінералів, що мають в своєму складі якусь хімічну ознаку. До унікальних рис назв мінералів в англійській мові належить полісемантичність деяких одиниць (англ. *amaranth* (a) mineral; b) name of an unfading flower), укр. *амарантим*) [1], в той час як в українській мові такі мінерали мають лише один прямий відповідник. Українські та англійські назви мінералів з точки зору семантики та етимології мають набагато більше спільних рис, ніж унікальних.

На основі проаналізованих назв мінералів англійської та української мов слід узагальнити, що такі найменування характеризуються своїми етимологічними та семантичними особливостями.

6.1. До етимологічних особливостей належить розподіл мінералів на основі походження назв останніх (див. 2).

6.2. За семантичним навантаженням найменування мінералів англійської та української мов слід розподілити на чотири групи за ознакою, яка лежить в основі назви мінералу (див. 3).

6.3. За структурними особливостями назви мінералів англійської та української мов належать до однокомпонентних термінів (див. 4).

6.5. З точки зору семантики та етимології українські та англійські назви мінералів мають здебільшого спільні риси, в той час як унікальні зустрічаються не часто.

Список використаних джерел:

1. Вовк В. М. Геологічний словник: для студентів вищих навчальних закладів. – Кіровоград: КОД, 2012. – 504 с.
2. Митчелл Р. С. Названия минералов. Что они означают? – Москва: Мир, 1982. – 248 с.

Поліщук Є.С.

аспірант,

Запорізький національний університет

КОНФЛІКТ ПОКОЛІНЬ: РЕАКЦІЯ НА ПОЛІТИЧНІ ПОДІЇ СЬОГОДЕННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РІЗНИХ ГЕНЕРАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНІВ Є. ПОЛОЖІЯ «ІЛОВАЙСЬК» ТА С. ТАЛАН «ОГОЛЕНИЙ НЕРВ»)

Українські політичні реалії останніх років виявили значні відмінності в системі цінностей та пріоритетних бачень людей різного віку. Під впливом зовнішніх чинників суперечності представників різних генерацій

загострюються. Становлення політичної думки старшого покоління припадало на існування СРСР. Тому характерною особливістю світогляду цієї генерації є відтворення тих культурно-психологічних установок, які були характерні радянській епосі. Деякі соціологи вказують на те що, у соціально-психологічному сенсі Радянський Союз не зникав, адже соціальні цінності не гинуть протягом декількох місяців або років. В. Уткін вказує на те що, «історичні особливості не затушовуються за кілька сезонів. Все це залишилося у п'ятнадцяти новонароджених державах і, як «невидима рука» історії, підводить загальний знаменник під п'ятнадцять суверенних держав» [4, с. 415].

Відмінності сприйняття політичної ситуації у країні та перспектив зовнішньополітичного розвитку представниками різних вікових груп знайшло своє втілення у художніх творах про АТО, адже кожен важливий історичний або суспільний процес знаходить відгук у літературі.

Наприклад, батько одного з героїв роману «Іловайськ» Є. Положія вважав, що «Йдуть люди, дрібнішає народ!» [2, с. 7]. Чоловік часто підкреслював марність амбіцій теперішнього покоління перед величчям минулого. Літня людина вважала, що характерними рисами постсоціалістичного суспільства є алкоголізм, наркоманія, неробство, руйнування патріархального устрою родини. «Апокаліптичні прикмети сьогодення» [2, с. 7], на думку батька Грега, не витримували порівняння з досягненнями індустріалізації та народного господарства часів процвітання Радянського Союзу.

Грег категорично відмовлявся «брати за аксіому батьківський масний хрест на своєму поколінні і, як наслідок, країні» [2, с. 7]. Юний чоловік дивився на світ іншими очима, жив самостійно від батьків, заробляв непогані гроші, яких вистачало на подорожі Європою. Особливе враження на нього справила поїздка до Польщі, однієї з пострадянських країн. Грег власними очима побачив зростання польської економіки. Чоловік мріяв про те, щоб рівень життя українців став ближчим до західноєвропейських стандартів. Проте батько, який за кордоном не бував, повертався думками до того часу, в якому йому жилося спокійно і комфортно. Це час єднання з Росією, за яку «потрібно триматися міцніше, обома руками: там нафта, там газ, там наші брати» [2, с. 9]. Чоловік свято вірив в те, що українці та росіяни – два братні народи. Батько продовжував триматися за минуле і вважав, що саме звідти проростає майбутнє, тоді як син бачив перспективу у співпраці з Європою.

Кожне покоління критично налаштоване до нової, соціальної, особливо політичної і ідеологічної дійсності. Батько Грега наголошував на необхідності використання досвіду минулого, відмовляючись від здобутків суспільного прогресу: «Ти зрозумій ключовий момент, синку:

от ми нині з тобою сваримося до піни на губах, та й ти правильно кажеш, що я – минуле. Однак проблема ж в іншому – це конфлікт не між минулим, як ти вважаєш, і майбутнім, ні. Проблема в тому, що конфлікт поміж нами – це конфлікт між сьогоднім і сьогоднім. Ви, ваше покоління, нічого не створюєте для майбутнього, а це значить, що рано чи пізно за це доведеться заплатити!» [2, с. 8].

На щастя, розбіжність політичних поглядів не спричинила глобального конфлікту між батьком та сином, які висловлювали свої думки в тривалих дискусіях, не підвищуючи тону. З часом їхні розмови ставали довірливішими та теплішими, вони вважали себе справжніми друзями. Протилежна ситуація описана С. Талан у романі «Оголений нерв». Через різні політичні уподобання в родині Агафонових відбувся розкол: свекруха понад усе прагнула приєднання до Росії, чоловік головної героїні став апатичним до навколишніх подій, донька увійшла до лав ополченців та відсторонилася від матері та брата: «...нема у нас...міцної родини. Усе змінилося, ми також...Припускаю, що ти все відчуваєш, але досі плекаєш надію, що ми, як раніше, будемо привітно один одному посміхатися і пити чай з тортиком, хоча серцем відчуваєш, що щаслива родина вже в минулому» [3, с. 261].

Батько Грега тримався за минуле, тому що на час існування СРСР він був потрібним країні. Чоловік зберігав у шухляді квиток члена КПРС, що вказував на причетність людини до великого механізму. В незалежній Україні чоловікові-пенсіонеру було важче знайти робоче місце з гідним заробітком, тому він і повертався думками до періоду своєї зрілості. Активнішою в своїх діях виявилася героїня роману «Оголений нерв». Бабця Геніка з нетерпінням чекала мітингів біля Білого дому та постаменту Леніна. Чепурилася, фарбувала обличчя, вбиралася у святковий одяг та з подругою Семенівною вирушала агітувати за повернення у час, коли вони були молодими, енергійними.

Радянський Союз та символи його епохи для цього покоління – це згадка про розквіт їхнього фізичного та емоційного здоров'я, час, коли вони були потрібні дітям та державі. Тому представникам старшої генерації важко визнати те, що їхнє покоління має поступитися місцем молодшому та дати право дітям та онукам творити історію, приймати важливі рішення та керувати великими проектами.

Символічною є смерть батька Грега та бабці Геніка. Вони помирають одразу після того, як змінюють політичні уподобання. Батько Грега дізнався про анексію Криму, розірвав і викинув квиток члена КПРС. Старий зрікся минулого, ставши на бік своїх нащадків. Бабця Геніка, що намагалася знайти долі в Росії, повернулася додому в Северодонецьк з розчаруванням та тихою покорою. Жінка вірила, що

«нас чекатимуть з відкритими обіймами» [3, с. 404], проте опинилася поміж трьох вогнів, на території бойових дій, змушена була ховатися в погребі. Вже вдома вона зізналася, що «ладна собі руки по лікоть відрубати за те голосування» [3, с. 405] на референдумі. Вночі після повернення додому серце жінки перестало битися.

Сучасні події в Україні, які дедалі частіше стають об'єктом зображення для багатьох письменників, стали каталізатором конфлікту між представниками різних вікових груп. Люди старшої генерації акцентують увагу на історичному минулому країни, дотримуються думки, що політичний курс незалежної України має бути спрямований на підтримання зв'язків з Росією. Наступне ж покоління бере курс на європейську інтеграцію, відмовляючись від духу радянської епохи. Така ситуація вносить додатковий дисбаланс у розуміння зовнішньополітичних перспектив держави та знаходить місце в літературних творах, що мають унікальну можливість відтворювати суспільні настрої.

Список використаних джерел:

1. Пашковський П. «Конфлікт поколінь» в контексті зовнішньополітичного вибору України // Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка. – 2014. – № 10(293). – С. 153–160.
2. Положій Є. Іловайськ: розповіді про справжніх людей / Євген Положій. – Харків: Фоліо, 2015. – 378 с.
3. Талан С. Оголений нерв: роман / Світлана Талан. – Харків: Книжковий Клуб «Сімейного дозвілля», 2015. – 544 с.
4. Уткин А. Большая восьмёрка: цена вхождения / Уткин А. И. – М.: Алгоритм, 2006. – 480 с.